

STAROSTWO POWIATOWE W BĘDZINIE

42 – 500 Będzin, ul. Ignacego Krasickiego 17
tel. (32) 778 78 26 fax. (32) 368 07 58

Powiatowy Konserwator Zabytków

PKZ.410.0035.2020

Będzin, dnia 02.12.2020

Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.

ul. Zbigniewa Oleśnickiego 21

42-470 Siewierz

W odpowiedzi na pismo l.dz. 100021 skierowane w dniu 17.11.2020 r. (data wpływu) do Powiatowego Konserwatora Zabytków Będzinie przez: Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o., z siedzibą: ul. Zbigniewa Oleśnickiego 21, 42-470 Siewierz, odnośnie wydania zaleceń konserwatorskich do planowanego remontu budynku tzw. Pawilonu z Iglicą wchodzącego w skład zabudowy Sanatorium Gruźliczego w Siewierzu;

Powiatowy Konserwator Zabytków w Będzinie

stwierdza co następuje:

Wnioskowany budynek (Siewierz, ul. Zbigniewa Oleśnickiego) znajduje się pod ochroną konserwatorską wynikłą z Uchwały Rady Miasta Siewierza nr XXXXVII/279/09 z dnia 27.08.2009 r. dotyczącej uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru położonego w granicach miasta Siewierza (nr KM-23). Ochrona zabytków w zapisach miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 7 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi jedną z ustawowych form ochrony zabytków w Rzeczypospolitej Polsce. Obiekt w zapisach w/w planu zagospodarowania przestrzennego oznaczony jest pod nr 5 i określony mianem prosektorium.

Obiekt stanowi wartościowy przykład architektury szpitalnej: jednokondygnacyjny, zbudowany na planie zbliżonym do kwadratu i nakryty wysokim, czterospadowym dachem na szczycie którego znajduje się wieżyczka stylizowana na barokową, nasuwająca analogię do zwieńczeń siewierskich kościołów. Otwory okienne prostokątne o drewnianej stolarce

dzielonej na 6 kwater. Odmienne okna w elewacji północnej – otwory okienne zwieńczone łukiem pełnym i wypełnione stolarką w dolnej części o 3 kwaterach, w górnej w formie promienistej. Budynek jest tynkowany. Pokrycie dachowe stanowi dachówka.

Obiekt jest w stosunkowo dobrym stanie technicznych choć nie użytkowany. Podczas wizji lokalnej w dniu 01.12.2020 r. z poważniejszych zniszczeń stwierdzono degradację biologiczną drewnianego podbicia okapu dachu w elewacji południowej.

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawierają ustalenia dotyczące zasad ochrony konserwatorskiej objętych nim obiektów. Dla budynków wchodzących w skład zespołu zabudowy Szpitala Chorób Płuc zawarte są one w Rozdziale 6, § 19, gdzie m.in. czytamy: ust. 2, lit. a) *zachowanie i ochronę obiektów wymienionych w pkt. 1, w tym wysokości zabudowy, usytuowania głównych wejść do budynków, wielkości otworów okiennych i drzwiowych, rysunku elewacji, podziału i formy stolarki okiennej i drzwiowej, materiału elewacji, geometrii dachu, rodzaju pokrycia dachu, detalu architektonicznego*; lit. b) *utrzymanie oryginalnych materiałów wykończeniowych*; ust. 4: *w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej dopuszcza się w obiektach wymienionych w pkt. 1; a) remont wewnątrz budynków, elewacji i przyziemi związany ze zmianą sposobu użytkowania przy zachowaniu cech stylowych, zgodnie z układem elewacji.*

Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o. w związku z uzyskaniem dotacji zamierza dokonać remontu w/w budynku w wyniku czego przystąpiono do opracowania programu funkcjonalno – przestrzennego, dla którego wystąpiono o poniższe wytyczne konserwatorskie.

Zgodnie z zasadami konserwatorskimi jak i uszczegółowionymi obostrzeniami wymienionymi w zapisach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stwierdza się następujące postępowanie z zabytkowym budynkiem:

- Należy zachować zewnętrzną architekturę i wystrój architektoniczny obiektu. W przypadku stwierdzenia złego stanu tynków dozwolona jest ich wymiana – po uzgodnieniu z Powiatowym Konserwatorem Zabytków jej procentowego zakresu. Nie dozwala się wykonania potencjalnej termomodernizacji polegającej na obłożeniu od zewnątrz ścian warstwą styropianu. Nowe tynki należy dobrać w stosunku do parametrów obiektu pod kątem zawilgocenia ścian (nie stosować tynków cementowych). Kolorystyka ścian do ustalenia na etapie projektowania – wskazane były by badania stratygraficzne w celu stwierdzenia pierwotnego wystroju kolorystycznego budynku. W innym przypadku, przy doborze koloru należy mieć na uwadze kontekst z pozostałymi budynkami sanatorium.

- Należy zachować obecne pokrycie wykonane z dachówki. W przypadku jej złego stanu technicznego dachówkę należy wymienić na analogiczną pod kątem kształtu, wymiaru i koloru. Należy zachować obecną geometrię dachu. Wymienić należy drewniane podbicie okapu dachowego (degradacja biologiczna).

- W przypadku złego stanu technicznego (widoczne uszkodzenia i przechylenie) należy wymienić drewniane i blaszane poszycie neo-barokowej wieżyczki ze ściśłym zachowaniem profilowanych, drewnianych gzymsików w obrębie „latarni”. Przed przystąpieniem do ewentualnego demontażu poszycia wieżyczki, należy uprzednio wykonać jej inwentaryzację fotograficzną i pomiarową. Nowe poszycie wykonać z blachy cynkowej lub cynk – tytan.

Odnosnie stolarki okiennej: postuluje się remont obecnie zachowanej stolarki. W przypadku jej złego stanu zachowania i konieczności wymiany, nową stolarkę należy bezwzględnie zrekonstruować do identycznej formy jak zachowana – co wynika z w/w zapisu obostrzeń konserwatorskich miejscowego planu, jak i wartości zabytkowej samego obiektu.

Podczas wizji stwierdzono istnienie w obrębie przestrzeni strychowej komina, którego górna część została w nieznanym okresie rozebrana, a otwór przejścia przez połąć dachu zaślepiony. Wskazane jest odtworzenie komina (wyprowadzenie ponad połąć dachu) z możliwością wykorzystania jego przewodu do celów wentylacyjnych lub zainstalowania klimatyzacji itp.

Pozostałe uwagi konserwatorskie uzgadniane będą na etapie konsultacji związanych z tworzeniem projektu programu funkcjonalno – przestrzennego.

POWIATOWY KONSERWATOR ZABYTKÓW

Artur Rok

Otrzymują:

- 1) Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.
ul. Zbigniewa Oleśnickiego 21
42-470 Siewierz

Do wiadomości:

- 1) Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
ul. Francuska 12
40-015 Katowice
- 2) a/a

